

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oglasila plačuje se od četiristopne petiristopne vrste po 6 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovelično pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

„Bolgarska in Vzhodna Rumelija.“

Pred nekoliko dnevi naznanili smo zelo obširno in zanimivo knjigo, ki jo je pod tem naslovom izdal v političnem svetu jako dobro znani Spiridijon Gopčević in katero so razni listi seveda vsak skoro z družega stališča ocenjevali. Ker sta Bolgarska in Vzhodna Rumelija prevažen faktor v balkanskem vprašanju, ker je vsacemu politiku znano, seznanjati se z njima, ker se morajo po Bismarckovem izreku razmere in osebe v poštev jemati, kakeršne so, ne pa kakeršne bi utegnile biti, namenili smo se glavne podatke in interesantnejše podrobnosti iz napominane knjige v nekoliko člankih pronašati svojim čitateljem, da bodo spoznali Bolgare, njih napore, njih vlado in še marsikaj družega, kar se navadno v časnikih ne nahaja.

Ob enem spoznali bomo pri tej priliki deloma tudi brate Srbe, vsaj njih vrhovne poveljnike in velmože, ker je tudi o Srbih mnogo govora in mnogo bistrih in rezkih opazek, ker je pisatelj kakor v predgovoru sam pravi, gotovim ljudem potegnili krinko z obraza in svetu pokazal, kaj se godi za kulisami, a pri tem si prizadeval, vsakemu biti pravičen ter tudi pri osebah, katere napada, nikdar ne zatajuje njih dobrih lastnosti.

Pisatelj razdelil je knjigo na trije. V prvem oddelku razpravlja se zemljepisje, statistika, etnografija in zgodovina Bolgarske. — Drugi oddelek ima naslov: Bolgarska od sanšefanskega miru, do napovedbe vojne od strani Srbske. Tretji oddelek opisuje „srbsko-bolgarsko vojno.“

O leži, mejah in razprostranosti nove te slovanske države ne bomo govorili, ker bi ne povedali nič novega, pač pa bomo priobčili nekoliko podrobnosti o Balkanu, oziroma o „Stari planini“, kakor ga Bolgari nazivljejo. Balkan je 500 kl. dolgo pogorje, z mnogimi panogami, katerih ima vsaka svoje posebno ime: „Sveti Nikola Balkan“, „Etropol Balkan“, „Kalofer Balkan“ itd. Prehodov čez Balkan je nad 30, mej njimi so najvažnejši: Sveti Nikola, Ginci, Isker, Baba Konak, Rosalita, Šipka, Kazan, Demir-Kapú, Hainkôj. Najvišji vrh je Mara Gedük (2330 m.), najvišji prehod Rosalita (1930 m.)

Kakor daje Stara planina Bolgarski poseben

značaj, takoj na južni strani Rodopske gore (Despoto Dag, Kara Balkan), katerih najvišji vrh je Perin planina (2700 m.)

V Rodopskih gorah bivajo Pomaki (muhamedanski Bolgari), ki imajo ondi državnopravno sicer ne priznано, a vendar dejanski nezavisno republiko, obstoječo iz 18 vasij, ki se same vladajo, ki ne plačujejo davka, niti ne dajo vojakov in imajo v Plovdivu celo 2 „konzula“, ki izdajata potne liste za Rodopske gore. Brez takega potnega lista ne sme nihče v Rodopske gore.

Mej vsemi bolgarskimi pridelki je najimenitnejše rožno olje, katerega se največ proizvaja v svetovno slavnem Kazanliku. Ondašnji nasadi rož, navdušili so celo „den grossen Schweiger“ Moltkeja, da je ditirambično proslavljal njih lepoto. V evropskem „Gülistanu“ pridelava se na leto do 1650 kg. rožnega olja, od tega 850 kg., torej nad polovico, v krasni dolini Kazanliški. Kako ogromno ozemlje odločeno je rožnim nasadom, razvidi se iz tega, da povprek treba 3200 kg. rož za jeden kilogram rožnega olja. Kilogram stoji na lici mesta do 600 mark.

Bolgarska meri 63.972 □ km. in ima 2.007.919 prebivalcev, Vzhodna Rumelija 35.900 □ km. s 815.946 prebivalci. Vkupe obe deželi 2.823.865 prebivalcev. (Ljudsko število dne 1. januarja 1881.) Po narodnosti je mej tem 1.345.507 Bolgarov, 527.284 Turkov, 49.064 Rumuncov, 37.600 ciganov, 12.376 Tatarjev, 11.551 Grkov, ostali so Nemci, Rusi, Hrvati itd. Po spolu je 1.027.803 moških, 980.116 žensk, po veroizpovedanju 1.404.409 pravoslavni, 578.060 muhamedancev, 14.342 židov, 5562 katolikov, ostali so drugih veroizpovedanj, nekaj je celo paganov.

O budgetu, pošti, šolah ne bomo posnemali nobenih podatkov, ker se je o tem že marsikaj čitalo v slovenskih listih, zanimivejše bode, kako nam Gopčević riše Bolgarov značaj in glavne lastnosti.

Kakor vsi slovanski narodi, pravi Gopčević, so tudi Bolgari čudovito nadarjeni, imajo jako zdrav razum, da vse takoj pojmi, da nadkriljujejo v tej zadevi nemškega kmeta. Njih posebna lastnost je zmernost. Pije se sicer v deželi navadno vino, a nihče se ga ne prenapije in Gopčević na vsem svojem potovanju po balkanskem polotoku ni videl

niti jednega pijanega Jugoslavana, izimši pri zajetji in plenitvi Pirota.

Druga lepa lastnost, ki se nahaja v Bolgarih, kakor tudi v Srbih, je varčnost, katera pa se v Bolgarih le prepogosto spreminja v odurno skopost. Izza turških časov so Bolgari vajeni skrivati svoj imetek in še sedaj radi taje svoje premoženje. Dokler so Bolgari skopi proti sebi samim, ne more se jim v zlo šteti, a skopi so tudi proti domovini, proti svojemu narodu. Kdo se ne spominja požrtovalnosti grških trgovcev izza osvojevalne vojne? Otoki Hydra, Spetzas in Psara dali so vse svoje premoženje za skupno domovino in v inozemstvu živeči Grki pošiljali so milijone in milijone začasnih vlad. Pri Bolgarih se kaj takega ne nahaja. Naopak, pri vseh rodoljubnih in dobroteljskih delih bili so le v Bolgariji živeči tujci, ki so kaj dali. Seveda se ne sme zamolčati, da knez Aleksander skoro nikdar ni dal peneza.

Po Plovdivskem prevratu, ko je vsa Bolgarska plaval v radosti in so od vseh stranij prihajali prostovoljci, čital se je v raznih listih telegram: „Bogati Bolgari po vseh krajih dajo kar na tisoče za narodne namene.“ A prišedši v Plovdiv, doznal je Gopčević, da vse to ni nič res, da dosedaj nihče niti kraljarja ni daroval, temveč, da se je telegram skoval, da bi se s tem na bogataše uplivalo.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. avgusta.

Pri državnih izpitih v Pragi je palo 21 čeških dijakov radi pomanjkljivega znanja nemščine. Češki listi zahtevajo zategadelj, da bi drugi deželni jezik bil obligaten na srednjih šolah. Kar pa tudi nemški uradniki na Češkem potrebujejo znanja češčine, bi se tudi Nemci na srednjih šolah morali učiti češčine, kar zahteva tudi narodna enakopravnost.

Vnanje države.

Da bi se bila Turčija obrnila do Črne gore, da začne preiskavo, če je kdo njenih podložnih kaj kriv bojev na meji, se ne potrjuje. Ujetnike so Črnogorci že izročili turškemu oblastvom, in sedaj v Črnigori pričakujejo izid turške preiskave.

LISTEK.

Vilēnski brodnik.

Spisal Emile Souvestre.

II.

(Dalje.)

— Slišiš li sestro, prosečo te po svoje? pravi ganjen; i njej si potreben!

Gluhonemo dekle mu seže v besedo z vpraševalnim kretanjem.

— Da, odgovori Robert, da, uboga hčerka, to je, razumela si, a ne boj se: prisilim ga, da ostane pri nama.

Klavdija odmigne.

— Kaj, pravi Robert osupnen, tudi ti se mi upiraš? Kaj pomenjajo ta znamenja? — Mladec je tukaj nesrečen. — Je li moja krivda? — Če ostane, dogodi se nesreča!... A kaka nesreča?

Klavdija pokaže z energičnim migom okolu broda hrumeče črnkaste vode. Robert obledi.

— Kaj hočeš reči? vsklikne. Kako! Urban bi mogel... Ti si blazna, Klavdija; to ni možno! He! — Praviš, da si uverjena! Da je že mislil na

to? — Za Boga svetega! čuješ li, kaj pripoveduje, ti? Je li res, nesrečnik? Povej, je li res?

Urban sede kraj čolna in zakrije z rokama obraz.

— Kaj, veli brodnik pomolčavši, v istini li si zatajil svoj krst, da bi samovlastno umrl in pogubil svojo dušo?

Prijavil sem Vam, zajeca Urban. Včasih srce toliko krvavi, da mu nesem več gospodar, in mika me v smrt. Prehajajočega včeraj s Klavdijo v malem brodi, vzgrabila me je v istini, ko sva priplula do najmočnejšega toka izkušnja. Nehoté dvignol sem se, kričeč od žalosti in postavil sem nogo na kraj broda. Voda me je vabila; a Klavdija me je zadržala in pogledala nekako, da me je bilo sram... Prijel sem znova za veslo... vendar moje misli me straše in baš radi tega bi rad odpotoval.

— A kdo mi zatvrdi, da bodeš v dalji razumnější? ugovarja Robert. Kaj bodeš počel, če te prevzame tam doli domotožje? Nikogar ne bode, da te obrani zlih tvojih mislij. Prisegel bi mi li pri svojem obhajili, da se povrneš, če te Bog sam ne pokliče k sebi?

Urban nič ne odgovori.

— Vidiš, ne drzneš se obljubiti, nadaljuje mu

roditelj skrbljivo, nemaš zaupanja sam v sebe. A prav za prav, čaj, hočeš li, da ti povem? lagal si, nesrečnik! Da namerjaš oditi, to je le zvijača obupa; biti nam hočeš daleč, da bi bil do cela gospod svojega življenja ter je vrgel proč, kedar bi ti bilo pretežko. Bodi iskren še poslednjikrat; priznaj, nesrečnik, priznaj!

— Nu, da! Bog Vam oprosti! Vi ste pregovorili, česar si jaz nesem drznol reči sam sebi, vsklikne Urban bolestno; dá, če mi Bog z nova ne obudi veselja do življenja, treba je bode končati. Oh! ne grajajte me, oča; sam se dovolj grajam; mnogokrat bil sem se od jeze v prsi, govoreč: — Ti si plahun! — In spomin na Renato ostal mi je vedno neoslabno krepak. Mnogokdo mislil bi na mojem mestu, da jej rabi kak zel čar, da bi me pogubila; a jaz, jaz je ne tožim, jaz se jej ne jezim; ne, kljubu vsemu storjenemu mi zlu, želel bi jej še vedno, da bodi srečna, kakor kraljica.

— Če je tako, reče brodnik nehoté vznežen, zavisi tvoja muka ali radost samo od nje.

— Oh! odvrne Urban s slabečim glasom, jaz nesem hotel, a istina je. Ne bodem Vam pravil, kako jo ljubim, oča; ne, bilo bi me sram to razkrivati modremu možu. Zatrditi Vam samo morem

Razmere v **Srbiji** za vlado nikakor niso ugodne. Državni dolg že znasa 264 milijonov frankov, tedaj ni čuda, če se že skupščinarji premišlujejo, ali bi se nadalje podpirali vlado. Zakon o posojilu je skupščina v principu vsprejela, končno ga pa najbrž ne bode rešila v tem zasedanju. Zakona o solnem monopolu in o premembi uprave je vlada umaknila, ker se je bala, da ne bi bila zavržena.

Letos se je že večkrat govorilo, da Rusija hoče posesti **Bolgarijo**. Razni ruski listi so že to zahtevali. Nedavno je madjarski list „Nemzet“ zaporedoma odločno trdil, da se ruski višji častniki pogajajo, da bi Rumunija Rusom pustila prehod v Bolgarijo. „Berolinski Tagblatt“ pa sedaj ve povedati, da je Rusija celo Rumuncem ponujala Besarabijo nazaj, ako jej prehod dovolijo. Rumunija se pa ni hotela udati, ker so jej odsvetovali Avstrija, Nemčija in Anglija. Koliko je temu verjeti, se ne ve. Čisto nemogoče ni, če ne pomisli, da se poslednji čas kaže v Rusiji neko večje mrzenje proti Nemčiji in Angliji.

Iz Peterburga se piše v „Soleil“, da se tako dolgo ni bati vojne, dokler ostane sedanji ruski minister vnanjih zadev na krmilu. Več ministrov in javno mnenje je pa proti Giersu. Giersovo stališče je jako omajano, ker javno mnenje zahteva vojno.

Napadovalec velikega vezirja je **Turek**. Pri zaslišanju je izpovedal, da je zavoljo silnih krivic zgubil vse premoženje. Prosil je pravosodnega ministra pomoči, pa brez uspeha. Njegova žena je na smrtni postelji, on je pa 66 let star in ubog. Streljal je na velikega vezirja le zategadelj, da bi tako obrnil pozornost sultanovo nase. To je tudi dosegel. Tajna policija je že vse sultanu naznanila. Zaradi tega je v dvornih in uradniških krogih velika razburjenost. Govori se že o premembi ministerstva.

Kakor egiptovsko-arabski list „Angret“ poroča, sklical je **abisinski** kralj podkralje, patrijarhe in guvernerje v Gondar, da se z njimi posvetuje, ali bi napovedal vojno Italiji.

Pri volitvah v generalne sovete na **Francoskem** so republikanci zgubili 3 mandate, ker gotovo ni veliko pri tolikem številu volitev. Monarhisti so pa tudi z vso silo agitovali. Pa v zvezi vsem agitacijam in podkupovanjem bi ne bili niti teh treh sedežev pridobili, ko bi bili šli v boj pod monarhistično zastavo, toda v volilnih okoliščinah imenovali so se le konservativci in tako preslepili nekaj volilcev, da so mislili, da so zmerni republikanci. To pač najbolje kaže, kako slabo stoji monarhistična stvar na Francoskem, da že monarhisti sami pri volitvah na upajo več pokazati prave barve. V več departementih, kjer so zmagali monarhisti, pridobili so republikanci znaatne manjšine. V enem departementu imajo monarhisti le eden glas večine.

Pruska vlada misli 307 poljskih učiteljev premestiti v nemške kraje, ter jih namestiti z nemškimi.

V **Gentu v Belgiji** pripetila se je čudna epizoda. 3. pešpolk je iz tega mesta prestavljen v drug kraj. Častniki so se pred odhodom poslovili pri županu. Poslednji je pa bil dovolj nepreviden, da je jim izjavil, pa on ni prav nič pripomogel k temu, da mora polk ostaviti ta kraj, če tudi se nanj ni mogel tako zanašati, kakor na meščansko stražo, ker je v njem kakih 60 socialistov, nekateri celo mej častniki. Polkovnik mu je na to jako rezko odgovoril, da je porok za cel polk od podpolkovnika do zadnjega prostovoljca. Županov govor je jako razžalil polk, ki se je vedno taktano obnašal.

Pri poslednjih volitvah na **Angleškem** bilo je oddanih 2.971.759 glasov. Konservativci dobili so 1.106.651, unionisti 417.456 in oboji vkupe 1.524.107; Gladstonovi 1.347.983, Parnellovi 99.669, oboji vkupe 1.447.952. Gladstonovi nasprotniki dobili so samo 76.455 glasov več nego njegovi privrženci. To pač kaže, da Gladstonovi predlogi bolj ugajajo deželci, kakor nasprotniki trdijo.

da bi mi bilo z njo vse dobro: ubožstvo, najtrše delo, slabo ime; ona bi mi bila zdravilo za vse. A kaj pomaga misliti na to? Nje slavi bilo bi preveč v kvaro, da bi bila brodnikova žena; sedaj pač vidim, da me prezira. G. Lenoirju je prijazna... On vedno tiči sedaj v novej hiši; o tem pač ni dvojiti, oča; treba reči si „z Bogom“, naj bi bilo tudi za vekov veke!

Tu mu vzneženje zapre sapo. Klavdija, videč, da mu solze rose trepalnice, ovije mu roko okrog rame s sočuvstvenim in prijateljskim kretanjem. Robert stoji pred bratom in sestro, združenima v tem objetju in gleda ju nekaj časa molče. Hud boj bije se mu v srci in javlja na obrazi, bliskoma prominjajočem vzraze. Naposled potegne z roko črez čelo, kakor bi hotel razkaditi oblak tam nakopičenih mislij, dvigne glavo in uzre potnikov vrhu strmega brega. Obrne se h Klavdiji in Urbanu in burno vsklikne: — Na delo! na noge in za veslo! evo došlih nam ljudi! Razgovorimo se na onem kraju reke!

Brat in sestra si naglo obrišeta solze in storita, kar se jima je velelo.

Novi prihodniki so Rihardovi vozniki, privajajoči volov in uprežnih konj; z nekoliko težavo spravi

Dopisi.

S Krškega 6. avgusta. [Izv. dop.] V dan 2. avgusta t. l. je imelo novo društvo na slovenskih tleh, „Pedagogično društvo“ za učitelje in šolske prijatelje, prvi občni zbor na vrtu g. gostilničarja Janeža. Na povabilo je prišlo k zborovanju 39 pravih 6 podpornih udov in nekaj neudov kot gostje. Z radostjo moram poročati, da ima zavedno občinstvo za to koristno društvo veliko zanimanja, kajti že na dan zborovanja je društvo štelu 47 pravih in 9 podpornih udov; gotovo lepo število za ta kratek čas društvenega obstanka. Omeniti mi je tudi, da je ves čas bil prisoten okrajni glavar gosp. Veiglein, ki je tudi k društvu pristopil kot podpornik.

Okolu 3. ure popoldne otvori začasni predsednik g. Fr. Gabršek zborovanje. V svojem nagovoru pozdravi prisrčno vse došle ude in neude ter jim zakliče: „dobro došli!“. Nadalje omenja, kako se je društvo ustanovilo in kak namen ima sploh in v obče. Vse navzoče opozarja ter prosi, da bi v svojem delokrogu delovali za razvitek tega društva in da bi kolikor mogoče pridobivali še mnogo podpornikov, kajti le potem je mogoče uspešno delovati, ako ima društvo dovolj materialne podpore. Ves ta govor so poslušalci z navdušenostjo obojevali.

Na to g. predsednik poroča o dosedanjih dohodkih. Z zadovoljnostjo naj zabilježim, da toliko nismo pričakovali. Dobili smo že nad 50 gld. — in če odbijemo malenkostne troške, ki smo jih imeli pri ustanovitvi društva, nam še vedno ostaja nad 43 gld. čistih dohodkov v blagajnici, ki se bodo uporabili za izdajo „Pedagogičnega letnika“.

Začasni tajnik društva g. J. Ravnikar je imel nalogo poročati o izboljšanju materialnega stanja pri učitelstvu; a ker je on o tej zadevi govoril ter postavil predlog, da naj se pošlje zopetna prošnja do slavnega deželnega zbora za izboljšanje učiteljskih služb, že pri okrajnej učiteljski skupščini, je ta razgovor za sedaj bil odložen na poznejše zborovanje.

O izdavanju „Pedagogičnega letnika“ je govoril g. Jos. Bezljaj kaj izborno in pohvalno. Rekel je, da je slovensko pedagogično slovstvo — izvzemši Slomška — do današnjega dne spalo spanje pravičnega, ter duh časa zahteva, da se Slovenci tudi na tem polju jamemo gibati, ako nečemo zaostati daleč za svojimi sobraty Hrvati na jugu in Čehi na severu. To nalogo ima tedaj na novo porojeno društvo „Pedagogično društvo“, ki bode „z združenimi močmi“ stvar vzelo v roke ter skrbelo za boljši napredek in plodonosnejši razvitek pedagogičnega slovstva. „Pedagogični letnik“, ki ga bode odbor društva izdaval leto za leto, bode nekako zbirališče vseh slovenskih učiteljev-pisateljev, ki bode prinašal strogo pedagogično-didaktične razprave; pa tudi take, nalašč namenjene za bolj priprosto ljudstvo. Jako lepa naloga društva je tudi ta, da bo ono delalo vedno na to, da se v sedanjih resnobnih časih zboljša zanemarjena domača vzgoja otrok — in da pri tem težavnem in važnem delu delujeta šola in dom vedno skupno, kar dandanes tako zelo pogrešamo. V tem zmislu je govoril g. Bezljaj

vijo živali na plov. Brod prebrodi precej hitro prvo četrtino reke; a dopluvi do toka, razpoti se kakor običajno kljub naporom naših veslarjev. Prevažalo se je včasih toliko trudonosno, da je nejezenkrat o polnoci na brod uveden voz dospel stoprav ob šestih zjutraj na drugi breg. Danes se pač ni vozilo toliko dolgo, vendar imel je brodnik časa dovolj v premišljevanje, in pripluvi na on kraj, bil je že ukrenol.

Sam pomaga živino spraviti na suho i naroči poluglasno nekaj voznikom, česar Urban ne more slišati; potem povede brod po vrvi nazaj do postaje, priveže ga na debel železen obroč i namigne mladenci i deklici, naj gresta za njim v stan.

Brodnikova kočica je stala pod obrežno strmino. Ob zidi so bili nakopičeni ostanki starih brodov, več ne rabnih vesel i kosovi vrvi; ovijalo jih je mirtovo grmičje in razprostrte veje Bengalskih rožnih debelc; nekaj nasadil jih je bil Urban, a sedaj ni se menil nikdo zanj. Stan je imel le pritličje z dvema sobama: prva je bila v domačo rabo; v njej bile so i postelje; druga ne imela posebne namembe; v njej bilo je najboljše pohištvo. Malo okno je bilo zagrnjeno s prteno zaveso. Na stropi jadrata je z mednimi topi oborožena ladija; na peči stala sta

in prav je imel, kajti le potem je pričakovati bolje vzgoje pri mladini, ako bodejo stariši v zvezi z učitelji in šolo harmonično delovali. To naj ima društvo vedno pred očmi in rodilo bode gotovo obilo rodovitnega sadu....

V odbor so bili voljeni jednoglasno prejšnji začasni odborniki; ta je potem mej soboj volil predsednikom g. Fr. Gabrška, namestnikom in tajnikom g. J. Ravnikarja, blagajničarica je gospica M. Vesner, perovodja g. Fr. Medič in kot odborniki so gg.: Jos. Bezljaj, Iv. Lapajne in Fr. Lunder. — Izmej posameznih nasvetov naj omenim, da bode prvo zborovanje začetkom meseca novembra v Šent Jarneji. Dnevni red in dan zborovanja določi odbor pozneje.

Zdaj se g. predsednik še zahvali za zaupanje, ki ga udje stavijo v društveni odbor, ravno tako g. okrajnemu glavarju kot političnemu komisarju, ki je bil ves čas zborovanja navzoč, ter prosi vse tovariše in prijatelje šolstva, naj to novo društvo vsak po svoji moči podpira ter skuša mnogo podpornih udov pridobiti, ker največ je od teh odvisen društveni razvoj in napredek! Bog daj, da bi društvo lepo razvijalo se in svojo vzvišeno nalogo tudi častno rešilo v korist slovenskega naroda in boljše njegove prihodnosti.

Rodoljubi slovenski! Vi pa podpirajte to novo društvo ter nabirajte mej zavednim slovenskim občinstvom podpornike, kajti ideje društva so vredne vsestranske podpore!

—r.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 3. avgusta.

(Konec.)

Pri tej priliki opomni poročevalec, da se položena kavgija ni takoj oddala mestni blagajnici, kar bi moralo razvidno biti iz dotičnega akta. V bodoče naj bi se torej pravilneje ravnalo, kajti „Quod non est in actis, non est in mundo.“

Odbornik Hribar obžaluje, da še vedno ni veljavnih, po mestnem zboru potrjenih predpisov za mestno blagajnico. Naj bi že vendar jedenkrat načrt, ki je v rokah g. župana, došel dotičnemu odseku, da iz predloga provizorija nastane definitivum pri mestni blagajnici. Govornik prosi gospoda župana, naj kakor hitro mogoče izroči referat o preustroju mestne blagajnice odseku mestnega zbora, da se končno reši. Predlog odsekov se vsprejme.

Odbornik Gogola poroča o prošnji avstro-ogerskega društva v Monakovem za denarno podporo in predlaga, da se prošnja odbije. Obvelja.

V imenu šolskega odseka poroča odbornik Valentinčič o napravi novih klopij za I. mestno deške šole v Ljubljani. Govornik pravi, da kakor klopi so tudi sobe te šole neprimerne, a ker je mestni magistrat že potrebno storil, da se dobi ali v prostorih prejšnjega muzeja, ali v g. Mahra hiši kaka boljša soba, ne bode stavljal posebnega nasveta.

Poročevalec nasvetuje tedaj, da se napravi 120 klopij za I. in II. razred I. mestne šole.

Odbornik Hribar opomni, da ima malo število učencev nemške mestne deške šole lepo veliko sobo v Mahrovi hiši. Tja naj bi se premestil iz stražnice jeden razred slovenske šole, za malo šte-

vsak na jedni strani voščene Jezuščka kipa Pavla i Virginije; a na zidi visela sta dva čmolezna okvirja s podobami kraljeve obitelji in kropilnik pod osušeno vejico, na cvetno nedeljo blagoslovljeno.

Tu notri ustopi brodnik s sinom in hčerjo. Da je bil ves čas tako molčeč, tako zamišljen, da ju je uvel baš v to sobo, v katero so malokdaj prišli, vse jima kaže, da se zgodi nekaj ozbilnega. Klavdija ostane blizu vrat, z radovednim obrazom in prežečim pogledom, a mladi mož, gre počasi do v ozadji stoječega hrastovega soseka (omare) i, oprši se ob njegov ogel, čaka, da bi pregovoril roditelja. Ta hodi nekoliko časa tih gori i doli, gre pogledat skoz okno i znova zašeta se molče.

Dolgo časa čakajo. Brat i sestra se osupnena spogledata; naposled ona, menj potrpečiva, vprašuje zaklikne Robertu.

— Potrpi, potrpi! odgovori brodnik, davši jej znamenje z rokó.

Klavdijo pokaže na Urbana čakajočega s povešeno glavo i prekrižanimi rokami.

— Vem, pravi Robert, treba, da se mladenci čeva usoda odloči, i to se zvrši skoro; a jednega še ne tu.

Kdo pač, oča, vpraša sin.

(Daje prih.)

vilo nemških učencev zadostoval bi popolnem prostor v stražnici.

Dr. Vošnjak naglašja, da se je magistrat jako pozno zaradi boljših sob obrnil do vlade. Prostor, v katerih je I. mestna deška ljudska šola so naravnost povedano škandalozni 17 fantov nemške šole ima lepo sobo, 70 do 80 slovenskih učencev pa je tlačanih v zaduhlo temno sobo, da komaj dihaajo. Ni čuda, da njih polovica zbolijo. Jako se čudi govornik mestnemu fiziku, kateri je drugače toli strog v sanitarnih zadevah, da ni že davno te sobe zapreti dal. Mestni magistrat pa naj bi napel vse sile, da dobi druge sobe za to šolo. Predlog, da se naroči 120 klopov, se potem vsprejme.

Dr. Vošnjak poroča v imenu šolskega odseka zastran zvišanja ukovine na srednjih šolah. Z naredbo učnega ministerstva zvišana je šolnina. Dozdaj je znašala za Ljubljano 20 gld. za celo leto, ravno tako kakor za druga mesta izimši Dunaj, kjer se je pobiralo po 30 gld. na spodnjih, po 40 gld. na zgornjih razredih. Z ministersko naredbo se je tedaj šolnina v Ljubljani zvišala od 20 na 40 gld. ali podvojila. To povišanje bo tem hujše zadelo stariše, oziroma varuhe, ker morajo na novo ustopivši učenci vsi brez izjeme plačati šolnino za I. semester v prvih šestih tednih. Kdor tega ne more, izključen je iz šole, naj bo še tako nadarjen učenec. Vrh tega treba plačati tudi 2 gld. upisnine, 1 gld. pa za vzprejemni list. Že dozda je bilo marsikateremu učencu težavno 10 gld. in upisnino skupaj spraviti. Odslej pa bode nemogoče v srednje šole ustopiti učencu, ki nema premožnih roditeljev. Posebno s kmetov, od koder je prihajalo mnogo izbornih učencev, bode zaprt ustup večini učencev, ker bode stariše preplašila šolnina. Pa tudi za srednji stan v mestih je šolnina tako visoka, da je bode le teško zmagoval. Za Dunaj, kjer se steka kapital vsega cesarstva, se je šolnina zvišala le za 20%, to je od 40 na 50 gld., v Ljubljani pa, ki nema nobenih virov za dohodke, pa za 100%, namreč od 20 na 40 gld. Tudi to se mora pomisliti da se učenec pri dokazanem uboštvi le tačas šolnine oprošča, če ima v pravnem obnašanju in v pridnosti prvi not. Kako lahko se pripeti, da najpridnejši in najmirnejši učenec vsled kake nepravilnosti dobi v obnašanju le noto „povoljno“. S tem pa izgubi pravico do oproščenja od šolnine in mora plačati 40 gld. na leto. Glede torej na to, da bodo po zvišanju šolnine mnogi in morda najboljši učenci izključeni od obiskovanja srednjih šol, da se je te neugodnosti bati posebno na Kranjskem, kjer se kmetstvo in meščanstvo nahajata v težavnih gmotnih razmerah in glede na to, da je dolžnost države olajšati razširjatev pouka in omike, ne pa obtežiti ga z visokimi šolninami, nasvetuje šolski odsek: Mestni zbor sklone, obrniti se s prošnjo do c. kr. učnega ministerstva, da naj blagovoli razveljaviti za Kranjsko naredbo z dne 12. junija 1886 zastran ukovine na srednjih šolah.

Ko je predlog gorko podpiral mestni odbornik Hribar se isti vsprejme in potem javna seja sklone.

Domače stvari.

— (Dr. Glantschnigg contra „Slovenski Narod“.) Povedali smo zadnjič, da je T. Wirgler, živinozdravnik na Krškem, zaradi nekega dopisa s Krškega poslal nam je popravek, da je bila, ker uredništvo popravka ni vsprejelo, obravnavana pri c. kr. mestno delegirani okrajni sodniji, pri kateri je gospod sodnik spoznal, da popravek ni bil sestavljen v zmislu §. 19. tisk. zak., torej uredništvo nikakor dolžno vsprejeti ga. Ker je dr. Glantschnigg proti tej sodbi uložil priziv, bila je danes prizivna obravnavana pred c. kr. deželno sodnijo. Sodišču je predsedoval nadsodnije svetnik Grdešič, votantje so bili deželne sodnije svetniki: Sajitz, Rechbach, Pesjak. Ko se je ves akt prečital, dobil je besedo urednik Železnikar, naj se opraviči, zakaj popravka vsprejel ni, na kar je naš urednik povedal svoje nagibe in razloge. Popravek se ne strinja s §. 19. tiskovnega zakona, ki dovoljuje samo „Berichtigung von darin mitgeteilten Thatsachen“. T. Wirgler pa je prekoračil določeno mejo in navel mnogo novih fakt, novih oseb, o katerih v dopisu niti govora ni. Novih fakt pa ni smeti navajati, ker je to proti §. 19. Da se mora §. 19. tako tolmačiti, spoznala je ravno c. kr. deželna sodnija Ljubljanska dne 25. septembra 1885 (sodniki bili so deželne sodnije svetniki pl. Zhuber, Sajitz in Ribitsch.) Potem ustal je dr. Glantschnigg in sklicaval se na svoj priziv, za njim pa se je

oglasil zagovornik dr. Hrašovec, ter v obširnem in jedrnatem govoru pobijal vse izpeljave tožitelja ter dokazoval, da popravek ni tak, kakor veleval §. 19, da bi ga torej sploh nobeno uredništvo ne bi bilo vsprejelo. Po kratkem ugovoru dr. Glantschnigga in protigovoru dr. Hrašovca, zaključila se je obravnavna in sodišče je po skoro pol ure trajajočem posvetovanju spoznalo, da se prvega sodnika razsodba razveljavi in da je urednik Železnikar zakrivil prestop §. 19. tisk. zak. Zaradi tega je obsojen na 50 gld. globe, na povrnitev stroškov, in mora objaviti popravek in obsodbo v „Slovenskem Narodu.“

— (Volilni shod) skliče politično društvo „Sloga“ v Ormoži v nedeljo 8. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Žinka. Kanonik dr. Gregorec bode razlagal svoj program kot kandidat za poslanca v državni zbor.

— (Osobne vesti.) Gosp. Andrej Jekše, župnik in dekan v Kobaridu, dobil je v priznanje svojega mnogoletnega uspešnega delovanja viteški križ Fran Josipovega reda. — Naš rojak gosp. Dominik Pascolo, profesor na gimnaziji v Ufi, imenovan je ruskim dvornim svetnikom in dobil je ob enem sv. Nikolaja red. — Gozdni komisar gosp. Martin Franz preselil se je iz Maribora v Gradec. Na njegovo mesto pride iz Weitza J. Mach. Prvi je vsaj nekoliko slovenski znal, slednji pa menda ne zna prav nič. — Za župnijo sv. Petra v Savinjski dolini imenovan je g. Ferdo Jan, doslej župnik pri sv. Miklavžu za Slov. Gradcem.

— (Na deželni nižji gimnaziji na Ptuj) ostane šolnina, kakor je bila doslej, za pol leta 6 gld., za celo leto 12 gld. Na državnih gimnazijah v Celji in Mariboru pa bode odslej znašala 30 gld. na leto.

— (Izvestje o koleri:) Na Reki zadnjih 48 ur nihče za kolero zbolel. — V sosedni Italiji pa je dne 3. t. m. v provinciji Padovi 65 ljudij za kolero zbolelo, 16 umrlo, Rovigo 34 zbolelo, 10 umrlo, Treviso 119 zbolelo, 39 umrlo, Videm 21 zbolelo, Verona 85 zbolelo, 26 umrlo, Vicenza 152 zbolelo, 58 umrlo.

— (Ustrelil) se je v Železni Kapli učitelj Martinc, ker je dobil službeni ukor.

— (Na Teharji) bil je zadnji somenj na sv. Ane dan precej živahen. Prignalo se je nad 2000 glav goveje živine in 200 konj. Prodala se je četrtnina vse prignane živine.

— (Roparske živali na Kranjskem.) Po razkazu v „Oest. Forstzeitung“ so na Kranjskem v zadnjih 10 letih ubili 57 medvedov in 147 volkov. Najv. č. medvedov (15) bilo je ubitih l. 1879 (1884 le 4), največ volkov, (26) pa 1878 leta. Za vse te medvede in volkove in za 49 vider, ujetih in ubitih zadnji dve leti, izplačalo se je 4509 gold. nagrade.

— (Razpisano) je mesto carinskega oskrbnika (IX. razred) pri c. kr. glavnem carinskem uradu v Ljubljani. Prošnje v 4 tednih.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 5. avgusta. Od včeraj do danes popoldne tukaj 7 oseb za kolero zbolelo, 2 umrli.

London 5. avgusta. Gladstone javil v svojem pismu, da je zaradi velike utrujenosti in dela zadnjih 6 let prisiljen, iskati si počitka ali v Angliji, ali pa v inozemstvu. Naznanja torej osebam, ki mu dopisujejo, da na poslana mu pisma ne bode sam odgovarjal.

Peterburg 5. avgusta. Iz Vladivostoka se brzojavlja, da se je pristanišče Yokohami proglasilo za kolero okuženim. V Nangasaki tudi 21 slučajev kolere.

London 5. avgusta. Obe zbornici imeli popoldne prvo sejo. V gorenji zbornici prisegali so novi člani. Dolenja zbornica volila jednoglasno Peela govornikom. Peel vsprejel volitev, poudarjal važnost, da se varuje dostojnost in avtoriteta predsedstva; najboljšje jamstvo za svobodo govorov in za osobno svobodo je pokorščina opravnemu redu.

Narodno-gospodarske stvari.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

XIII. G. zbornični svetnik Fr. Hren poroča, kaj so storili trgovci z lesom na Dunaji zaradi znižanja vožnih tarifov za les.

Dne 1. februarja t. l. bila je deputacija pri gospodu trgovinskem ravnatelji c. kr. priv. južno-

železniške družbe, Packenyl, da mu razloži, kako se škoduje lesni obrtniki v Kranjski, Koroški in Štajerski s tem, da se je za gališki les za kilometer nastavil tarif 9 kr., za kranjski les pa 33 kr.

Dne 3. februarja t. l. bila je deputacija pri g. baronu Czediku predsedniku državnoželezniškega sveta in dne 4. februarja pa pri nj. ekselenci g. trgovinskem ministru baronu Pinotu. Zadnji je deputaciji dejal, naj mu predloži svoje težnje pismeno. In sicer naj se predložijo te potom trgovinskih in obrtnih zbornic.

Stavila se je dalje prošnja, naj bi se tarifi ne nastavliali brez sporazumljenja z državnoželezniškim svetom.

G. zbornični predsednik izreče zahvalo gospodu zborničnemu svetniku Hrenu za poročilo in omenja, da se je zbornica že večkrat potezala in se bode še za znižane tarife.

Trgovinska in obrtna zbornica imela je dne 16. aprila t. l. redno sejo, pri kateri so bili navzočni: predsednik g. Josip Kušar, vladni zastopnik c. kr. dvorni svetnik g. Rudolf grof Chorinsky, zborniki gg.: Iv. Baumgartner, Oroslov Dolenec, Iv. Nep. Horak (podpredsednik), Anton Klein, Karl Luckmann, Fran Omersa, Mih. Pakič, Iv. Perdan, Vaso Petričič, Fr. Ksav. Souvan in Jarnej Žitnik.

Gospod zbornični predsednik izjavi, da se je za sklepčnost dovoljno število članov zbralo, otvori sejo in imenuje overovatelja zapisnika gg. Iv. Baumgartnerja in Fr. Ksav. Souvana.

Potem prečita gosp. predsednik naslednji dopis c. kr. deželnega predsednika z dne 9. marca 1886, št. 573:

„Nj. ekselencia gospod trgovinski minister je zopetno izvolitev Josipa Kušarja predsednikom, in Iv. Nep. Horaka podpredsednikom trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani za l. 1886 potrditi blagovolil.“

O tem se obvesti slavna trgovinska in obrtna zbornica vsled ukaza nj. ekselence gospoda trgovinskega ministra z dne 6. marca 1886, št. 8235, in z ozirom na t. n. dopis z dne 24. februarja t. l. št. 389.“

Zbornica vzame to poročilo v znanje.

I. Zapisnik zadnje seje se odobri.

II. Poroča se o delovanju zbornice.

Iz poročila o delovanju za čas od 30. oktobra 1885 do 16. aprila 1886 se naslednje naznanja:

I. Ukazi visokega trgovinskega ministerstva, in sicer:

a) naznanja se vršba mejnarodne obrtne razstave v Edinburghu (v Škotski) od dne 4. maja do 30. oktobra 1886;

b) opozarja se na v „Avstriji“ priobčeno kupčijsko poročilo o trgovini z Maroko;

c) naznanja se, da je nj. ekselencia gosp. trgovinski minister, potrdivši dano odobrenje upraviteljstev avstrijskih železnice predlogu železnične tarifne enote (1883) o podaljšanju razglasilnega roka pri zvišanju tarifov (predlog 4 k prometnemu pravilniku), dne 16. novembra 1885 sporazumno z g. kr. ogerskim ministrom za javna dela in občila izdal to podaljšanje obsegajočo naredbo, katera je bila objavljena v XLIV. kosu državnega zakonika šte. 162, dalje v osrednjem listu za železnice in parobrodstvo šte. 135.

To se je naznanilo zbornici z opazko, da se je s tem prijaznim postopanjem železničnih upraviteljstev glede jednega važnejših predlogov železničnitarifne enote dolgo gojeni želji trgovcev na priznanja vreden način ugodilo.

d) naznanja se, da je Peruansko trgovinsko ministerstvo izdalo ukaz, s katerim se odreja, naj se pri vseh tja importovanih pošiljavah brutto-teža na vnani strani zaznamuje v kilogramih, kateri ukaz je za iz Evrope došlo blago v balah v moč stopil dne 3. decembra 1885 in da potem vso brez, ali z nepravim naznanilom teže upeljeno blago zapade globi 10 soles v srebru za komad;

e) naznanilo, da se priporoča onim firmam, katere se hote poganjati za zalaganja za vojaške in druge javne namene, kakor tudi za ponudbena dogovarjanja o zavarovanju javnih stavb itd. v balkanskih deželah, potem v Grški in Egiptu, da se pri dotičnih konzulatskih uradih naprej oglašijo ter naznanijo vrsto blaga, s katerim hote založiti, ozir. stavbe, katere hote izvršiti;

f) naznanja se, da S. W. Pomeroy, jeden izmej načelnikov firme Russel & Comp. v Šangaji, v kratkem obišče najvažna avstroogerska trgovišča in industrijske kraje, da napravi trgovinsko zvezo s Kitajsko in na dalje, da on pride dne 10. marca 1886 na Dunaj;

g) opozarja se na poročilo, priobčeno meseca januarja v „Avstriji“, c. kr. generalnega konzulata v Londonu o vozarinskih razmerah v Avstraliji;

h) poroča se, da je Dunajska trgovinska in obrtna zbornica z ministerskim dovoljenjem ustanovila pozvedno pisarno;

i) ponatančneje poučilo za statistično poročilo za leto 1885 in prošnja, naj se naznanijo statistični podatki za izdavo industrije statistike za leto 1885.

- f) opozarja se na organizacijo ekspedicije v Berlinu za ustanovitev prekmorskih trgovinskih naselbin;
- k) ni. ekselencja baron Pino naznanja: „Nj. c. in kr. apostolsko Veličanstvo je z Najvišjim lastnoročnim pismom z dne 16. marca t. l. na mojo prošnjo izvolilo me milostno odpustiti z mesta trgovinskega ministra. Vsled te naimilostnejše odpustitve z današnjim dnevom od svojega dozdanega delokroga se poslavljajoč ne morem opustiti, da se ne bi spominjal s posebnim priznanjem vedno vestnega in uspešnega delovanja, kakor tudi nič manj umnega razmišljanja tako mnogih važnih in težavnih vprašanj, s katerimi se je slavna trgovinska in obrtna zbornica za mojega poslovanja imela baviti in da izrečem slavni trgovinski in obrtni zbornici svojo iskreno zahvalo za uspešno podporo, izkazano mi pri izpolnjevanju mojih uradnih dolžnostij.“ (Dalje prih.)

Za družbo sv. Cirila in Metoda

sem nadalje prejel:

Od Šenpeterske podružnice v

Ljubljani	200	gld.	—	kr.
Od Kranjske podružnice v Kranji	135	"	—	"
Od dr. Jos. Turnerja v Jamnici na Moravskem, kot pokrovitelja	100	"	—	"
Od Metliške podružnice	100	"	—	"
Od Konjiške podružnice na Štajerskem	150	"	—	"
Od banke „Slavijske“ v Pragi	300	"	—	"
Od J. G., pravnika	—	"	20	"

V Ljubljani 5. avgusta 1886.

Dr. Jos. Vošnjak,
blagajnik.

Poslano.

Dozvoljujem si naznanjati tem potom, da je balada „Grad“ izšla iz njegovega vedenja in dovoljenja, kar je iznenadilo mene samega prav neprijetno. Tudi naopache oblike, kakor: „bliz“; „plemijči“; „zroč“ i. t. d. neso na moj rovaš. Zategadelj sem pisal dne 25. julija gosp. izdavalatelju pismo, v katerem sem dal duška svoji nevolji ter izrekel, naj razpošiljanje tega delca ustavi, kar mi je gosp. izdavalatelj storiti obljubil v svojem odgovoru dne 27. julija, pišeč mi: „Ihrem Wunsche gemäss ziehe ich den Verkauf des Werkes „Grad“ zurück.“

V Avberu, dne 2. avgusta 1886.

Janko Leban.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
4. avg.	7. zjutraj	736.70 mm.	15.3° C	sl. vzh.	dež.	7.4 mm.
	2. pop.	737.45 mm.	14.8° C	sl. vzh.	obl.	dežja.
	9. zvečer	737.80 mm.	13.1° C	sl. vzh.	obl.	
5. avg.	7. zjutraj	735.13 mm.	11.8° C	sl. sev.	dež.	20.1 mm.
	2. pop.	735.12 mm.	13.1° C	sl. vzh.	obl.	dežja.
	9. zvečer	735.09 mm.	10.2° C	sl. szh.	d. jas.	

Srednja temperatura 14.4° in 11.0°, za 5.4° in 8.1° pod normalom.

Dunajska borza

dne 6. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	85	gld.	90	kr.
Srebrna renta	86		55	
Zlata renta	121		20	
5% marcna renta	102		25	
Akcije narodne banke	870			
Kreditne akcije	280		70	
London	126		20	
Napol.	10		01	
C. kr. cekini	5		34	
Nemške marke	61		85	
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	131	75
Državne srečke iz l. 1864	100	gld.	1.9	50
Ogrska zlata renta 4%	108		25	
Ogrska papirna renta 5%	95		15	
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105		50	
Dunava r. g. srečke 5%	100	gld.	119	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125		25	
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99		—	
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99		—	
Kreditne srečke	100	g.	174	75
Rudolfove srečke	10		5	50
Akcije anglo-avstr. banke	120		11	10
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	199		50	

Vsem prijateljem in znancem, kateri so nama o priliki najine poroke tako prijazno častitali, izrekava

najtoplejše zahvalo.

Prigorica pri Dolenji vasi, 1. avgusta 1886.

(579) Ignacij in Ana Merher.

Poslano.

(3-29)

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Ivan Zbogor.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kržišnik. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigarnah knjiga:

Die landwirtschaftlichen Gesetze u. Verordnungen des Herzogthums Krain.

Za poljedelce in gozdarje, političke uradnike, občinske predstojnike, osebno za kranjske učitelje in učiteljske pripravnike.

S pojasnili izdal na svitlo prof.

Vilj. Linhart.

6 pol v 8°. Cena mehko vezani knjižici je 50, po pošti 55 kr.

Ta knjižica obseza vse poljedelske postave in ukase na Kranjsko: postavu za tiče varstvo, pokončavanje mrlesov, poljsko varstvo, za pokončavanje predence, v obrambo ribarstva itd., s pri-mernimi prirodoslovnimi in poljedelskimi pojasnili. Tudi priloge razprave o „tičjem varstvu“, „predenci“, „sumnem ribarstvu“, „trni uši“ ita. obseza mnogo poučljivega in zanimivega. Dodatek razpravlja vrednost gozda in najvažnejše določbe gozdarskega zakona. Ker je gotovo toplo želeli, da se razširja znanje poljedelskih postav, kajti take zbirke gleda teh postav smo doslej, ogrešali, bode ta knjiga istinito odpomogla tudi potrebi. Priporočamo jo torej vsem onim, ki se pečajo s poljedelstvom, osebno pa velečestiti duhovščini in kranjskemu učitelstvu.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjižotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

(357-)

Št. 4973.

(568-2)

Naznanilo.

Zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov in zaradi drugih potrebnih poprav, ostane

deželna blagajnica kranjska

za čas od 9. do vstetega 14. avgusta t. l. strankinemu prometu

zaprta.

Od deželnega odbora vojvodine Kranjske, v Ljubljani, dne 2. avgusta 1886.

Tuči:
5. avgusta.
Pri sčetu: pl. Matheš z Dunaja. — Behalek iz Prage. — Zotti iz Celovca. — Dr. Kovac z Dunaja. — Rutkovic iz Karlova. — Labrecht iz Gradca. — Berndt iz Vipave. — Helber Weiss z Dunaja. — Leuznik iz Pula. — Faber iz Kocovja.
Pri sčetu: Strobl z Dunaja. — Pipp iz Trsta. — pl. Csath z Dunaja. — Glanzmann iz Rudolfsgrada. — Horowitz, Reich, Hecht z Dunaja. — Zupphiger iz Gradca. — Obermyer z Dunaja.
Pri cesarji avstrijskem: Irgl iz Trbovlja.

Umrli so v Ljubljani:
3. avgusta: Štefan Zupančič, nadlovec sin, 7 mes., Poljanca cesta št. 49, za ošpicami.
4. avgusta: Herman Toum, oficijal deželnega računovodstva, 39 let, Sani trg št. 24, se je zastrel s puščico, užitinskega paznika sin, 13 mes., Dunajska cesta št. 25, za božastjo. — Albin Jekelin, uradnega služe sin, 2 let, Sv. Florjane ulice št. 40, za vnetjem grla. — Andrej Dolinar, trgovec, 23 let, Krakovski ulice št. 27, za vnetjem hrbnega mozga.
V deželni bolnici:
30. julija: Fran Čamerik, mizar, 22 let, za jetiko.

Kuverte s firmo
priporočila po nizki ceni
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Blagorodni gospod Fragner, lekar v Pragi!

Dolžen sem Vam hvalečnost, ker ste mi poslali dve steklenici dr. Rosovega zdravilnega balzama. Kajti od kar ga uživa moja sopro, jo več ne boli v želodeci, pejenjal je krč. S tem potrjujem resnico in prosim, pošljite mi še 6 steklenic dr. Rosovega zdravilnega balzama proti poštenemu povzetju.

Mihail Miklavčič, h. št. 44, občina Hum, pošta Rogatec.

Častiti gospod Fragner! Jaz, Matevž Zukal iz Strabenice na Moravskem naznanjam, da je dr. Rosov zdravilni balzam mojej ženi, ki je bolehal za krčem v želodeci, pomagal, da je krč popolnoma nehal. Dal sem ga nekaj nekež ženski, ki boleha za padavico, pa tudi nji dobro dene; prosim tedaj, pošljite mi ga še 5 steklenic.

Matevž Zukal, v Strabenicah na Moravskem.

Hitro in gotovo

pomoč boleznim v želodeci in njih posledicam.

Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelek je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetosti, bljemanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krčih v želodeci, pri prenapolnjenosti želodca z jedmi, zaslinjenju, krenem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črekih, hipohondriji in melanholiji (vsled močenja prebave); isuš oživlja eso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrsnega upliva je zdaj gotovo in priznano ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštenemu povzetju svota.

Svarjenje!

Da se izogne neželjenim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarnarje B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Eke der Spornergasse Nr. 205-3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Eras. Birschitz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; J. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojni: Fr. Baccaricchio, lekar. V Kranju: K. Savnik, lekar. V Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar; Ferd. Haika, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofletti, lekar. A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Idriji: Josip Watto, lekar. V Ogledju: Della Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leitenburg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Foraboschi, lekar; Jak. Serravallo, lekar; Anton Suttina, lekar; Karol Zanetti, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogrski imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnemajo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nobtanju, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščenju, pri morski (mrtvi) kosci, zoper revmatične otekline in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrlesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprite bule in otekline se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vsa gnojica na se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to bladično mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem še le se mazilo nanje prilepiti.

V štatičkah po 25 in 35 kr.

(252-10)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.